

VILÁGOS SÁG

II. EVFOLYAM

Felelős főszerkesztő: BALOGH EDGÁR

213 S Z A M

21 vármegye kiküldöttje adott számot a magyarság helyzetéről Kolozsvárt

A Magyar Népi Szövetség elnöksége országos értekezleten vitatta meg a legsürgősebb magyar népi feladatokat

KOLOZSVÁR, szeptember 29. A Magyar Népi Szövetség országos végrehajtó-bizottsága pénteken és szombaton Kurkó Gyárfás elnökletével nagyjelentőségű értekezletet tartott az erdélyi vármegyék és a főváros magyarságának felelős vezetői jelenlétében.

Az értekezlet a MNSz Farkas-utcai székházában először a megyei kiküldöttek jelentését hallgatta meg.

Jelentést adtak a következők: Barabás Miklós (Alsófehér), Palásti József (Arad), Kincses Dezső (Beszterce-

Naszód), Ambrus Péter (Bihar), Dávid Sándor (Brassó), Rózsa Ferenc (Bukarest), Vargacsik Lajos (Csik), Straff Gyuláné (Háromszék), Zsók FABIÁN (Hunyad), Konrád Péter (Krássó), Antal János (Kisküküllő), Szepesti Sándor (Kolozs), Szócs Béla (Marostorda), Kruszlics János (Szatmár), Thury Bálint (Szeben), Enyedi Ferenc (Szilágy), Takács Ferenc (Szolnok-Doboka), Faragó Sándor (Szörény), Juhász Lajos (Temes), Bende Béla (Torda) és Kiss Gyula (Udvarhely).

A megyei jelentések után a központ részéről Csákvány Béla dr. szervezeti, Ba-

logh Edgár közművelődési, Bánya László politikai és Mezei Lajos mozgalmi beszámolót tartott, majd Kurkó Gyárfás zárószavával a kétnapos ülés véget ért.

A Magyar Népi Szövetség központi értekezlete a székelyországi értekezlettel együtt rendes ülését készítette elő. Az országos intézőbizottságot október második felében Marosvásárhelyre hívják össze. A kétnapos kolozsvári értekezletről a Magyar Népi Szövetség elnöksége hivatalos közleményt bocsát ki, melyet a Világosság keddi száma közöl.

Nem látok olyan akadályokat, melyek meggátolhatnák a kormányt küldetése teljesítésében

— mondotta Tatarescu külügyminiszter

BUKAREST, szeptember 29. (Rador) Tatarescu helyettes miniszterelnök és külügyminiszter a nemzeti liberális párt fővárosi igazgatóságának gyűlésén beszédet mondott. Rámutatott arra, hogy a Groza-kormány nemrég zárta le működésének első hat hónapját. Ez a ciklus Erdély bekebelezésével kezdődött és a moszkvai eredményekkel végződött. A kormány működésének tulajdonképpen még csak a kezdetén van programjának alig néhány pontját valósította meg. Számos kormányintézkedés van kidolgozás alatt. Néhányat már nyilvánosságra is hoztak, mint az agrárreform hatályosabbá tételére vonatkozó intézkedést, a gyűjtőtáborok feloszlását, az állami gépezet átszervezését célzó rendeletet. A kormány tudatában van annak, hogy az életszint emelése egyedül a termelés fokozása által érhető el. Ehhez nyugalom, rend és fegyelem szükséges. Nem látok olyan akadályokat, melyek meggátolhatnák a kormány küldetésének befejezését. Ez pedig a legnagyobb szabadság alapján lebonyolítandó választások előkészítésében és levezetésében éri el csúcspontját. Derülten, küldetésünk teljesítésének tudatában várjuk a választások eredményét. Addig is azonban a kormány helyén marad — fejezte be Tatarescu.

Feloszlatták az internáló táborokat, meggyorsítják a földkisajátítást, az állami gépezetből eltávolítják az alkalmatlan elemeket

BUKAREST, szeptember 29. (Rador) A miniszterelnökség közli: A kormány munkaprogramjának továbbvitelle érdekében folytatódó tanácskozásokon tanulmányozta a közigazgatásban és államháztartásban eddig elért eredményeket. A kormány a következő határozatokat hozta:

A minisztertanács az ország pénzügyi és gazdasági helyzetének megszilárdítása érdekében új tervekben dolgozik, melyeket nyilvánosságra fognak hozni.

A kormány elhatározta a földreform végrehajtásának meggyorsítását járulékos ellenőrző bizottságok felállításával. Ezek el-

nőki tisztét bírák vagy állami jogtanácsosok fogják ellátni. Tagjaik egy lelkes, a járás rangidős képvisített mezőgazdája és a földhöz juttatandók két megbízottja lesznek. Az ellenőrző bizottságoknak jogukban áll kivizsgálni a földjuttatáshoz jogosultak és a földtulajdonosok panaszait a törvény téves alkalmazása ellen. Az ellenőrző bizottságok a földművelésügyi minisztériumot képviselik és határozataik végrehajtása kötelező jellegű, be nem tartása pedig törvényesen büntetendő.

A kormány elhatározta az állami gépezet felülvizsgálását az alkalmatlan elemek eltávolítása érdekében.

A kormány elhatározta, hogy megszünteti a gyűjtőtáborokat. Az internáltakat kielejtezti és csak azokat adják át az igazságszolgáltatásnak, akik ellen vizsgálati fogságot rendeltek el. Visszatartják még a gazdasági törvények elleni kihágások miatt internáltakat is, akiknek számára munkakülönbenedményeket állhatnak fel.

Az állami gépezet besorolása a szigorú fegyelem jegyében fog végbemenni a hély érdekek figyelembevételével.

A felelős miniszterek azonnal megteszik a szükséges intézkedéseket a fenti határozatok végrehajtására.

Fontos részeredményeket sikerült elérnie a londoni értekezletnek Olaszország, Ausztria és a német jóvátétel kérdésében

A délkelet-európai problémák tisztázatlansága miatt a külügyminiszterek valószínűleg elhalasztják hazautazásukat

LONDON, szeptember 29. (Rádló) Minden ellenkező híreszteléssel szemben még nem érkezett olyan hír, hogy a külügyminiszterek értekezlete befejeződött volna. Pénteken a külügyminiszterek két értekezletet tartottak Bidault és Bevin elnökletével.

A francia javaslatok alapján Németország ellenőrzésének és közigazgatásának kérdésével foglalkoztak. Napirenden szerepelt még több olyan kérdés, mely további tanulmányozást igényel — mondja a hivatalos közlemény.

Szombaton ugyancsak két értekezlet volt. Egyiken kidolgozták az év végén Londonban tartandó újabb ülés munkaprogramját, a másikon pedig a mostani létszámok jelentőségét megvitatva dolgoztak. A Times szerint az eredmények a következők:

Olaszország: A békeszerződésben megállapítják majd a pénzügyi kérdéseket és hadserege létszámát. Az olasz-jugoszláv háliart a lehetőség szerint néprajzi alapon vonják meg. A trizsai kérdés a külügyminiszterhelyettesek elő kerül. Az olasz

gyarmatok ügyében újabb értekezletet tartanak.

Ausztria: A külügyminiszterek bíznak abban, hogy Ausztria közellátása megjavul. Tárgyalás alá veszik a Renner-kormány elismerése kérdését.

A német jóvátétel kérdése: Az értekezlet elhatározta, hogy a jóvátételi bizottság munkáját meggyorsítja.

A Times a következőket írja a magyar, román és bulgár kérdékről:

— Megnehezült a problémák elintézését a demokrácia különböző értelmezése. A most lefolyt ülések azonban alkalmat adtak arra, hogy a helyzetet tisztábban lássák az illetékesek és remény van arra, hogy megtalálják a tárgyalások közös alapját.

Egyébként a legújabb jelentések szerint a külügyminiszterek valószínűleg elhalasztják hazautazásukat. A londoni rádió hírmagyarázója azt mondotta, hogy a hazautazásra elsősorban a délkelet-európai kérdések megoldatlansága miatt kerül sor.

A délkelet-európai helyzettel kapcsolatban igen érdekes angol állásfoglalást szerez le a Times Magyarország helyzetéről írott vezércikk. A Times megállapítja, hogy az ideiglenes magyar kormány elismerése nagy lépésekkel halad a megvalósulás felé. Az Egyesült Államok kormánya bejelentette, hogy hajlandó felvenni a diplomáciai kapcsolatokat az ideiglenes magyar kormánnyal, ha biztosított lesz a közeljövőben megtartandó általános választások szabadsága és tisztasága tekintetében. Hír szerint a magyar kormány megadta a kívánt biztosítékat.

— Magyarországban még abban az időben is — írja a Times — amikor a német fegyverek sikert-sikerre halmoztak és az ország a németek hűbéres csatlósá volt, sikerült fenntartani a parlamentaris kormányok legalábbis a látszatát. A parlamentben alkalomadtán a kisciny ellenzék hallathatta a szavát. A sajtónak is megvolt a részleges szabadsága és a felelős magyar vezetők is néha tisztán be-

ILJA EHRENBURG a román életakaratról és a román reakción

Ilja Ehrenburg, a kiváló szovjet író, aki hosszabb látogatást tett Romániában, jelenleg pedig a bolgár írók szíftal értekezletén vesz részt és akinek több könyvét magyar nyelvre is lefordították, hosszabb cikket írt a „Pravda” című szovjet lapban „Romániában” cím alatt. Ilja Ehrenburg cikkéből idézzük az alábbi érdekes részletet:

— Romániában a szénbányákban az idén 30 százalékkal fokozták a termelést az elmúlt évi termeléshez viszonyítottan. A romániai államvasutak munkásai valóságos csodát műveltek. A szétrombolt hidakat, vasutvonalakat, raktárakat rekord idő alatt állították helyre. Egy román vasúti mérnök közölte velem, hogy azt a hidat, amelynek helyreállításához ugynevezett „rendes körülmények között” két hónapra lett volna szükség, a román munkások négy nap alatt állították helyre. A román politikai élet vezetőiről Ilja Ehrenburg a következőket írja:

— Groza Péter miniszterelnök nagy népszerűségnek örvend. Mint erdélyi felkésznek a fia, rendkívül képzett ember. Nála minden természetes. A nép élő erejét egy helyre összpontosította. Kihívően ismeri Erdély kérdését, a magyar nyelvet és a magyar kultúrát. Nem lep meg, hogy a romániai magyarok támogatják a Groza-kormányt. A romániai magyarság vezetői valamilyen ezt az álláspontjukat közlivel velem.

A román reakcióval kapcsolatban Ilja Ehrenburg a következő helyszínről adja: — Maniu háta mögött a szabadság és a román nép ellenségei húzódnak meg. Sokan ezek közül, bár az értelmiségi osztályhoz tartoznak, nagymértékben tudatlanok. Ellenétkére akarnak provokálni az Egyesült Hatalmak között. Egyikük azt mondta nekem, hogy Franco táborok kormánya nem ismerte el Groza kormányát és hogy az atombomba feltalálása meg fogja akadályozni a nagy földbirtokok szétosztását.

— Romániában igen élénk érdeklődés nyilvánul meg az orosz irodalom iránt. Számos igen kiváló költője volt alkalmam eszmecsereit folytatni Tudor Arghezi őszintén könyvünvéntette, azt az óhaját, hogy szeretné az orosz irodalmat közelebbről megismerni. Mihail Sadoveanu, a legnagyobb román prózaíró, a rémek elbeszélő, a tudós Parhon, aki rendkívül képzett egyéniség, Enescu, a világszeretes ismert zeneszerző és számos orvos, mérnök és író tekint most a román falvak fejlődése felé. Maga ez a tény biztosítja Románia újájszületésének.

— Az elmúlt háború sok csodával volt gazdag. Ebben a háboruban Románia majdnem elmerült, de azután újlag felmerült a felszínre. Igen hosszú ideig Romániát csak a lapok táviratai alapján itélték meg, amelyek arról számoltak be, hogy Antonescu „tanítványai” mennyi légionistát gyilkoltak meg, a légionisták pedig mennyi zsidót mészároltak le. Míg Románia más megvilágításban szerepel a közvélemény előtt. Ma ezrek, tízezrek, százazrek, sőt a parasztok és a munkások milliói dolgoznak szorgalmasan az ország és a nép javára.

— Örvendek, hogy az én népem életrelkeltett egy másik népet — fejezi be cikkét Ilja Ehrenburg.

szétek. Így a hercegprímás már 1943 járnájában jelentette szavát a gyilkolások és deportálások ellen.

— A brit kormány — folytatja a vezető angol lap — valószínűleg követni fogja az amerikai példát és felveszi a diplomáciai kapcsolatokat Magyarországgal, bár bizonyos alkotmányos okok esetleg ezt még késleltetik. Így késettető ok lehet, hogy a magyar békefeltevétek még nem ismeretsek.

— A szovjet kormány már elhatározta, hogy felveszi a diplomáciai kapcsolatot Magyarországgal — folytatódik az érdekes vezércikk —, miután meggyőződött arról, hogy a magyar kormány pontosan elegendő tesz a fegyverszüneti szerződésben vállalt kötelezettségének.

Erdély szellemi munkásai a demokráciáért

A kolozsvári román és magyar értelmiségi vezetők emlékiratban támogatják a Groza-kormányt az ország újjáépítésére és a romániai népek békés együttélésének megteremtésére irányuló munkájában

KOLOZSVÁR, szeptember 29. A kolozsvári román és magyar írók, művészek, közigazgatók és értelmiségi vezetők nagyfőtársasági gyűlést tartottak szeptember 28-án. A gyűlésen egyhangúlag elhatározták, hogy az erdélyi kultúra munkásai a legteljesebben támogatják a Groza-kormányt az ország újjáépítését és Románia jogainak az Egyesült Nemzetek részéről való elismerését célzó munkájában. A gyűlésen nyilatkozatot szövegeztek meg, amely a következőképpen hangzik:

Alulírott kolozsvári román értelmiségi vezetők kijelentjük, hogy teljes egészében magunkévá tesszük a bukaresti román intellektuelek, írók és művészek felhívását.

A nyilatkozat aláírói között szerepelnek többek között: Emil Petrovici, a kolozsvári I. Ferdinánd egyetem rektora, Mihail Keambach, az orvostudományi kar dékánja, C. Daicovicu, a kolozsvári román egyetem bölcsészettudományi karának dékánja, dr. Vescon Teofil egyetemi tanár, dr.

Gheorghe Hanganu orvostudományi egyetemi tanár, Dumitru Macrea egyetemi adjunktus, dr. Victor Cheresstiu, az Egyetemi Könyvtár igazgatója, Dumitru Braharu tanár, tankerületi főigazgató, I. Popescu, az egyetemi pedagógiai szeminárium tanára, Tudor Bugnariu tanár, C. Theodoru, a kolozsvári színház igazgatója, Rosca Alexandru egyetemi tanár és Emil Cornea művész.

A második nyilatkozatot a kolozsvári és az erdélyi kultúra magyar képviselői szövegezték meg és írták alá. Ez a nyilatkozat így hangzik:

A bukaresti román értelmiségi kiáltványt tette közzé. Ez a kiáltvány támogatni kívánja a Groza-kormányt az összes romániai nemzetiségek közötti békés együttélés megteremtésében, az ország újjáépítésében és a Dunamedence tartós békéjének az itt élő népek és az Egyesült Nemzetek együttműködésével való kiépítésében.

Alulírott kolozsvári magyar értelmiségi vezetők kijelentjük, hogy csatlakozunk a fenti kiáltványhoz, mert meggyőződésünk, hogy a Groza-kormány ezzel a programjával a romániai magyarság jogainak tiszteletben tartását is kiad és szolgálja kívánja az az cél, hogy az összes nemzetközi tényezők elismerjék Románia összlakosságának jogait a szabad, független és demokratikus élethez.

A nyilatkozat aláírói között szerepelnek: Nagy István író, a Romániai Magyar Írók Szövetségének elnöke, Szentimrei Jenő író és költő, magyar művészeti vezető, Csögör Lajos dr. egyetemi tanár, a Magyar Tudomány-egyetem intézőbizottságának elnöke, Balogh Edgár, a „Világosság” főszerkesztője, Szemlér Ferenc író és Demeter János költő, egyetemi tanár.

A nagyjelentőségű kiáltványhoz további csatlakozásokat elfogadnak.

A Néprédelem

ma, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Városi Színházban nagygyűlést tart, hogy beszámoljon a „Mindent a háborus sebek gyógyításáért” jelszóval október 1-én meginduló nagyszabású orszós akciójáról.

Október a hadirokkantak, hadiözvegyek és deportáltak hónapja!

Legyetek ott mindnyájan, hogy ezzel is támogassátok a Néprédelem munkáját a háboru szenvedő áldozatai érdekében.

Műsoros játékdelután az Állami Magyar Tanítóképző javára

Az erdélyi magyarság több mint egy hónapja feszült érdeklődéssel figyeli a kolozsvári Állami Magyar Tanítóképző sorsát. A háboru vihara talán a legjobban sújtotta ezt az iskolát: berendezésének nagy része megsemmisült és ez nem volt elég: a kívülről jövő reakció is ennek az intézetnek ártott a legtöbbet.

Mindnyájan emlékezünk arra, amikor az elmúlt ténében tanár és tanítvány együtt cipelte a város többi iskoláitól kölcsönkapott felszerelést s így sikerült valahogy az intézetet újból berendezni, hogy az első, új szellemben nevelt tanítói rajt ultra bocssássa Erdély falvaiba. A megerősödött reakció azonban épületétől is megfosztotta. De nem siránkozás akar ez lenni: az erdélyi magyarság mindvégig ragaszkodik ehhez az iskolájához, mert birtokában van azoknak az erkölcsi értékeknek, melyek a román demokratikus erőket együtt biztosítják az iskola megmaradását.

Itt az új tanév kezdete s az intézet — bármennyire súlyos a helyzete — felkészülve akarja megkezdeni a munkát: új és hiányzó tanszereket kell beszereznie s ehhez a magyarság támogatását kéri. Ellenszolgáltatásként vidám, nemes szórakozást nyújtó műsoros délutánt rendez ma, vasárnap délután 3 órai kezdettel a piarista gimnázium udvarán.

Szeretettel várnak ott mindenkit: kicsit, nagyot egyaránt. Ott lesznek a jövő magyarságának csillogó szemű, tiszta, hívó seregei. Legyen ott mindenki, aki szíven viseli az intézet sorsát és tapasztalni fogja ennek az ifjúságnak görcsös ragaszkodását iskolájához és magyarságához.

A játékdelután műsorán sítakocsikázás, tályavverseny, szemérmértékverseny, svájci tombola, fényképnagyítás, élő mozi, kívánsághangverseny és még sok minden fog a közönségnek kedves élményt nyújtani.

A romániai szakszervezetek kiküldöttei tevékenyen részt vesznek a szakszervezetek világértelmezésének munkálataiban

BUKAREST, szeptember 29. A Romániai Szakszervezeti Tanács a párisi szakszervezeti világértelmezéssel kapcsolatban közleményt adott ki. A közlemény szerint egyes fővárosi lapok azt írták, hogy a Párisban tárgyaló romániai szakszervezeti kiküldöttség repülőgépen visszatért volna Romániába. Az Országos Szakszervezeti Tanács a leghatározottabban megcáfolja a lapoknak ezt a közlését, amely valótlan. Nem a romániai kiküldöttség, hanem csak az a repülőgép tért vissza Bukarestbe, amely a romániai delegáció tagjait szállította a francia fővárosba.

A közlemény hangsúlyozza, hogy Gheorghe Apostol, a Romániai Országos Szakszervezeti Tanács elnökének vezetésével a romániai szakszervezetek kiküldöttei megszakítás nélkül résztvettek és résztvesznek a párisi szakszervezeti világ-

értelmezésen, tevékenységükkel hozzájárulva a szakszervezetek nemzetközi megerősítéséhez és a szakszervezetek új világszövetségének megalakításához. A romániai kiküldöttek csak a világértelmezés befejezése után térnek vissza Párisból.

Legjobb felszerelt drogueria és gyógyszeranyag-kereskedés a

„SANODROG”

Szabadság-tér 32

Figyelem! Figyelem!

Újra megnyitott a régi, jónevű

„VÉN DIÓFA”

étterem, flekkenező, büffé és borozó.

Elsőrangú meleg és hideg konyha. Kitűnő fajták.

Szives pártfogást kér

Özv. Borbáth Antalné
Kolozsvár, Tordai-ut 31

Szállítási ügyekben forduljon bizalommal

„Transcolectiv”

szállítási vállalatához,

Szabadság-tér 27.
Telefon: 617.

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG I. és II. kerületi közművelődési bizottsága ma délután 4 órai kezdettel műsoros, táncal egybekötött kulturdélutánt rendez a Farkas-utca 7 alatti színházban.

NYILTÉR

E rovatban közölte nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Értesitem üzletfeleimet, hogy Hartlich Béla dési bizományossal társasviszonyom megszűnt. Bizományba adott tárgyakért felelősséget nem vállalom.

Tisztelettel:

DR. BARCZA SÁNDORNE

A MEGSZÁLLÁSTÓL A FELSZABADULÁSIG

XIII. KÖZLEMÉNY.

A z a b l a k b ó l . . .

— Igen, irigykedve gondoltunk azokra, akik csak a bombától, a háborútól kellett félni. Mi, különösen én, attól féltünk legkevésbé. A razzia volt számunkra a félsz, az, hogy ránkakadnak s úgy kell meghalunk, hogy csak nem is védekezhünk, leölnek mint a barmot. A nyilasok naponta látogatták az óvóhelyet, zsidókat és szőkevényeket kerestek. Szerencsénkre az emeletet nem razziázták, csak az óvóhelyeket, mi a félemeleten húzódtunk meg. A legnagyobb bombázásban sem mentünk óvóhelyre. Oldalról 3—4 fal védett az utcától, fentről meg 4 emelet. Azt ugyan tudtuk, ha 200 kilós bombát eresztenek ránk, rapitványá megyünk, papir felettünk a négy emelet, de hát gondoltuk, vagy van szükségünk ránk a sorsnak, vagy nincs, kuktunk a félemeleten.

Kuktunk, s ha szünetelt vagy egy óráig a bombák hullása, a gránátok becsapódása, a géppisztolyok ziszszése, aggódunk rémülni: — Jaj csak már lőnének! S ha lehet, ezt a házat a leginkább, hogy ne merjen idejönni a razzia . . .

— A szomszéd lakásban, ugyancsak a félemeleten, egy zsidócsalád lakott, egy belügyminiszteri papírral ellátott régtől kivételezett zsidó-család, a férfi orvos volt, felesége orosz-zsidónő. A 14-es világháborúban orosz fogságba került az orvos, ott ismerte s szeretete meg az asszonyt, feleségül vette és hazahozta. Három gyermekük született három fiú. Már csak kettő volt odabáza. A nagyobbikat munkaszolgálatra vitték. A középsőnek baj volt az eszerekével, feleségének születt. A kisebbik zenei talentum volt, gyönyörűen zongorázott. A doktor mindaddig — igen nagy szeretettel — megszigorította a deportálást a családjával együtt, de az óvóhelyet, akárcsak mi, ugyanúgy elkerültük. Nesztelenül élték mellettünk, kétségbeesett reménykedéssel várva a felszabadulást. Elmondta az asszony, hogy sem ural, sem ő nem bírtak helyben ülni a lakásban az őrszem bizonytalanságtól. Erveket sem csináltak napokon keresztül, minthogy jártak keréken a szobát, mégpedig, hogy valaki meg ne hallja őket, meztláb. Járkál-

IRÓ A HADAK UTJÁN

Asztalos István feljegyzései

ták körbe a lakást s a férfi sokszor ujjával csendet intve hosszú ideig állt az ablak felé fordulva, s hallgatózott. A géppisztoly hangját szeretete volna hallani. Hiszen ha az hallatszik, közel vannak már az oroszok, az már utcai harc. A végén már mániájává vált ez a hallgatózás. Egy izben hosszú géppisztolyropogás után a golyók háromhelyt is beütöttek az ablakot: Hisztériás örömben tört ki, sírt-nevetett, a feszültségtől nem tudott szólni, állt egy helyben, arcán folytak le a könnyei, ujjja mindcsak a bejövő golyók nyomait mutogatta. A felesége irtózáva figyelte. Még egy pár nap és megőrül . . . Nem volt rá ideje.

Egyik délelőtt kiabálást és sírós könyörgést halottunk keresztül a falon. Kiküldtük Jósokát a folyósóra. Jött is vissza hamar s elmondta sottogva: razzia van a szomszédban, a zsidó orvost négy nyilas már géppisztoly közé is vette. Mi csak néztünk egymásra sápadtan. Nem az orvosért sápadottunk, addig jóformán nem is tudtuk, hogy a világon van, hanem magunkért. Igaz, Szabó Pali nem volt katonaszőkevény, de ott volt a veje, fia, keresztfia, akik nem vonultak be egyik felhívásra sem, s még ez is hagyján lett volna, de ott voltam én. „Aki katonaszőkevényeket rejteget, ugyancsak rögtönítélőbíráskodás elé kerül”. — írta, hirdette mindegyik plakát.

Szóval meredtünk egymásra hangtalanul én már Etához fordultam, a Pali feleségéhez, hogy hagyakozzam neki, adja át majd feleségemnek, amj kicsi batyum még van, tanácsaimat és búcsuszavaimat.

Dehát nem történt semmi. A nyilasok nem razziáztak, hanem feljelentésre jöttek a doktorhoz. Valami „jótét-lélek” a házból feljelentette az orvost. Jöttek a „zöldesek” s hiába mutogatta a kivételezettségét, nyu-

gotán elvitték. Egyelőre csak öt viszik, biztatták, de az asszony is készülhet, holnap sorra kerül 5 is, majd a fiai is szerre. Azzal elmentek.

Estefeléd bent ültünk a szobában, s az ablakból lestük a teret. Valami történhetett a „fronton” — idézőjel közé kell tegyem a frontot, valahogy nevetségesnek látom ugyanis frontról beszélni, mikor az mindössze háromszáz méterre volt tőlünk, hogy tulajdonképpen mi is front voltunk házastól, ablakostól. — Szóval valami mozgás keletkezhetett az oroszok részéről s a németek tartalékokat vetettek harcba, németeket és magyarokat. A németek tankok mögé bújva húzódtak át a téren, a magyarok — negyven éven felüli korosztály volt — csontos vén magyarok, csoportokra szakadva, a házak mellé lapulva várták, hogy csendesedjenek az aknázás. Álltak gyámoltalanul kezükben a „mánikker”-rel, vagy a rakasszal. Álltak s szorongáltak, mint a fába szorult fegyver. Álltak vállba húzott nyakkal s tették magukat süketnek, s hogy nem érik egy kiveresedett arcu német tiszt tüvöltéseit, aki káromkodva igyekezett áthajtani őket a téren. Végül is dühében előkapta revolverét s ljesztésül feléjük lött vagy kettőt. A vén hajszos magyarok kényszeredetten, mint aki tudja, mire megy, végül is rászánták magukat az átkelésre, nekiramodtak szanaszét a téren. De a középső sem éretek, mikor csak Zsú-viij... egyik akna a másik után: előjük, oldalt, közéjük... A német tiszt, aki a kamaliból már indult volna utánuk, láttuk, hogy csak meginog, a gyomrához kar, majd kezét a hasához szorítva, mint aki valami rettenetes nehezre cipel, öt-hat lépést tesz roskadozva, mindegyik oldalra kucorodik, végül előre bukik s elfekszik ott gomolyába.

A magyarok is levágták magukat a földre s feküdtek a téren, mint egy-egy rongvosomó s húzódtak kicsire irtózattal. Bujtak volna a földbe. Közbe hullott az akna, egy egész sorozat. Nem is bírlák ki, felugráltak onnan, előbb egy, majd kettő, három, öt... s robbantak át a téren. Átjutottak valahogy. Negyedrészre azonban ottmaradt, ki mozdulatlan, ki fetregve, olyan is akadt, aki húzta magát a földön, mint a derekatört kutya s jafgatott eszelősen.

(Folytatjuk.)

HONFOGLALÓK KÖZÖTT

Az alábbi részletet Ilyés Gyula dunántúli, parasztszármazású, neves magyar író hasonló című könyvéből vettük. Ilyés Gyula a mai magyar irodalom egyik vezető egyénisége, akiben az olvasók a magyar földműves nép sorsának legmélyebb feltáróját s harcos szószólóját ismerték meg. A felszabadulás után azonnal földosztó paraszttestvérrel közt siet hazra, osztózni a honfoglalók örömeiben a „puszták népe” immár szabad földjén.

A tavaszi napsütésben azon az uton suhantunk végig, amelyen egy esős novemberben apámat lassan, csaknem léptenként megállva hazavittük; minden döcögő és nyílt sebeken át kínba rezzentette szemráncaim. Pécsen csak addig vitték az operációt, hogy megmondhassák: jobb, ha ott-hon hal meg. Túrta a szenvedést, azt hitte, gyógyulni gyötörjük hazra. Addig hitte, míg szemébe nem mondták: belőle már nem lesz ember.

— Ki mondta meg neki? — tört ki belőlem suttogóra fogva is a konyhában az indulat, amikor hetek múlva megint főlgolgotam a már havas uton. Akkor már Pesten éltam. Maga a kastély akkori bérőura mondta meg, a leereszkedő szíves beteglato-gatás végén: kell a hely, a szántás nem várhat magára — ő, a beteg is beláthatja. Be-látta s azután már csak abban reményke-dett, meghalhat a felmondás lejártá előtt; a lelke tán előbb elhagyja ezt a földet, mint amikor a testnek el kell hagynia. Szinte páni félelem tört ki rajta.

A PUSZTAIAK ÖRÖK RETTEGÉSE:

a hontalanság. Aztán volt még egy gyaloglásom ezen az uton, amikor zse-mben a Baumgarten-díj huszpengő-sőkre váltott egész összegét hoztam; a ke-gyes hazugságok alátámasztására telerak-tam vele a beteg dunyháját: íme, lehet má-sutt is helye, tán a magáéban is. De nem, ő csak a helyben bízt, az itteniben, ahol va-lamennyi közt a legtovább szolgált. Zseb-teraktam a pénzt s a kastély felé indultam meg vele; hátha megválthatom ezzel csak néhány hónapra még, csak látszatra is a helyet. De a park kapujában megálltam. Nem tudok uralkodni indulataimon, akkor még úgy érzem. Vagy csak a lélek kibu-vója volt ez s nagyon is kemény fellegvár-nak éreztem a kastélyt? Parkjában dísz-medvéket tartottak. Alaszklából hozott dísz-rókákat.

Sose léptem át még a kapuját; akkor sem. Most itt állunk a kapu előtt.

Balra hatalmas ökrisztálló, amellelt — épp csak a marhajárással elválasztva tőle — a teljes hosszában földre lapult ház: amely-ből abban a lucskos januárban — harmne-egyben — kíségtettem a koporsót. A régi kertben, épp a méhes helyén, frissen vágott lövészárkok.

A pusztai csapásban megrekedt a kocsi. Garas tétovázik, mielőtt rákapcsolna. A kastélyárkok mehtén jobbra is vezet ut, ki a kövesre. De mi szemközt a kapunak állunk. — Egyenest be kocsi-stul?

Gyerünk. De hogy a óazzal szemközti oldalra né-vel, a parkárok felhányt partján egy csomó béres üldögél a napsütésben.

Megállunk. Megállunk, kilépek a ta-vaszba.

Mint egy olcsó hatású filmben: itt a régi kovácsház, ott a kastély;

A BÉRESEKEN OTT A RONGY, a kopott kukucsma, a vásott csizma, ott a kuruc bajusz, az ősmagyar pofacsont.

A medvék, a személyesen hozott róká, a díszautó? S hol a kastélykisasszonyok s a hajdani bérlő-földesur, a jobaházi Dóry Hugó és családja?

Eldem léphetnék, nincs bennem semmi indulat. Egyszerre szinte testemben érzem egy szö keletkezésének emberi élmé-nyét, azt, hogy felemelkedés. Könnyű, tiszta levegőt szivok, magaslattibbat, mint mikor a Mont-Blanc tetején állhattam. Köny-nységgel, majdnem valamifajta vidámság-gal tölt el, hogy épp ott, épp akkor nem ér-zek bosszúvágyat, ahol s amikor tán méltan érezhetnék: hogy maradhatok mégis az el-veknél. Tele vagyok ma is sebbel, de épp en éreznék megalázást, ha azokkal vitézkédnék, akik már a földön vannak. Nem vagyok puhány, tán elég egy hüvelykűbökés hátam mögé, a mult felé, azok számára, akik a vitéz tetteket szeretik. Akkor nyílt nekem arra jó alkalom!

Dóry különben is meghalt — hallom — már esztendőkkkel ezelőtt: a család tönkre-ment. Utóljára megint herceg Eszterházy volt az ur. S még ezt hallom az egyik parton pübbasztótól:

— Hallám a nevét még egyszer, elvtárs? — S én a magát? — kérdeim. Csak a ve-zetéknevet értem meg: — Nyulás.

A többi: Domb, Kalapos, Savanyó. Letelepszünk az árok innesső partjára. A szó folyik, de nem olyan közvetlenül, mint szeretném. Végre rá merek kanyarodni:

— Emlékeznek, ki lakott ebben a házban tizennégy éve? Annak a fia vagyok.

FÖLEMELKEDIKEGYÓBAJSZUARC

s oldalvást billenve megnéz magának, rit-tató mosolygással, a szemé sarkából. A mo-soly átlebben a többi arcra, egyen-egyem emlékező böltingatással súlyosul. Helyben vagyunk.

Vagyis jöhetne a bizalom előjele, a pa-nasz. De nem az jön.

— Megvan a földosztás?
— Az megvolna.

Ami magyarul, tudjuk, azt jelenti, hogy az aztán alaposan megvolt.

— Kik csinálták?
— Hát azt mink magunk csináltuk volna.

Vagyis már a ducok is le vannak verve. (Számolva, hogy melyik kié.)

— Mivel mérték? Madzaggal?
— Elnézó pillantás, majdnem lenéző.

— Óllel! Mink faragtuk ki fából.
— És a vetés? Az őszi megvan?

Már ők is igyomondják:
— Az száz százalék!

Hozzánk lép még egy ember: Derkovits Dózsa-metszeteiről az az arc, amelyik a menetben a legnagyobb kaszát viszi. De

ahogy a kévenagságu bajusz megmozdul, csupa ravaszdi nyajasság, a tréfamondó nagyapáké. Kardos Mihály.

— Hát izlik a föld? Ha nem volna ta-num rá, nem merném ideírni a szavát, any-nyira a szabvány ős cselédsorsot tolja a tollra:

— Az úkanyám dédapja is a herceget szolgálta karddal is; azt mondják, azért kapták ezt az én nevem. Mást se soha, de én se. Nekem csak ez volt az örökség! Egy ürgeházelyet se, pedig de irattam!

Hunyorit; ez jelzi, hogy most már nem baj.

— És a tavaszjak?

TÖRTÉNT ITT VALAMI,

ha már a pusztaiak is találékonyak. Párpa helyezik itt is a cselédteheneket, azzal szán-tanak. Gép van, csak az üzemenyagz ígért még. S a vetőmag? Ujabb hunyoritás.

Elásták a konvenciót; abból adták össze családunkint.

Harminchat mázsát csak árpából.

— Hány itt az igénylő?

— Százharminc.

Ez az esztendő még közösbe megy. Mert hogy is lehetne máskép elosztani, hogy mna-denkinék egyformán jusson vetetlen is az ősszel — még az urasági gépekkel bevetve, is?

Az egészet a volt béresgazda rendezte ilyen ügyesen, Balázs Antal. Ott jöttünk el előtte.

Gyerünk hát vissza hozzám.

A helyügyek ilyen rendbetevése után annak már a külügyektől fáj a feje. Itt is! a fa-lusziak:

— Be akarnak jönni a szívünkbe. Itt igényeltek házhelyet — vagy ötven évre is elegendőt! A pusztá meg költözzék arább. A patakmenti dülőket ők átadják, de ezen a jó fennsikon legyen nekik is he-lyük.

Itt a kovács is. Korpádi nevezetű. Az ura-dalmakban az iparosoknak is jár föld, ház itt jőszerivel ők szántották, beleesnek a földművelő kategóriába.

Allunk a fennsík országútján, széles kör-ben. Felső, halszájú csizmaarokk, patkolt vén sarkok húzīgákák a perba, hogy hol le-gyen a falusiak új telepe, hol a pusztaiaké. Az ut itt menjen; de nem, amott. Ez itt megmarad legelőnek, oda jó volna egy kut.

A valóság — a legvilágremegőbb, a leg-történelmibb is — mindig egyszerű. Állók a körben s arra gondolok, ilyen természet-sen, ilyen keresetlen szavakkal — s tán ilyen keresetlen eszközökkel — folyt az az alpári földosztás is. Árpádéké, amelyből végül még-is Magyarország lett. A művészetből tudom: ami nagy, az mindig magától értetődik.

Meleg van, a kucsok és elnyűtt mel-l-sapká a tarkóra tolódnak.

Az volna a hamis, ha ezeket a bajszoso-kat tudatára ébreszteném annak, mit vé-geznek.

De megálljunk. A kastély?

A nagy kaszavivő felel:

— Abból valami oskolát csinálnak.

— Milyet?

— Valami gyerekoskolát... affélét.

Már a kocsiiban ülünk, s rohamunk kifelé az uton, amikor eszembe jut, hogy most sem léptem át a kapuját.

Elkészült az új közigazgatási törvény

A községi választások megtartásáig időközi bizottságok kerülnek a városok és községek élére

BUKAREST, szeptember 29. A belügy-minisztérium elkészítette az új közigaz-gatási törvény szövegét. Az új törvény értelmében Romániában is közelebről megtartják a községi választásokat. Ugy a városokban, mint a falvakban a lakos-ság szabad, minden befolyástól mentes akarattnyilvántással választhatja meg a

helyi közigazgatás vezetőit.

Romániában az új közigazgatási tör-vény rendelkezései szerint és szellemében tartják meg az első szabad községi vá-lasztásokat. Szavazati joggal fog birni minden 18. évét betöltött állampolgár. A nők is szavazni fognak és választhatók lesznek.

Az új közigazgatási törvénynek a Mo-nitorul Oficial-ban való kihirdetése után a városok és községek vezetésére a vá-lasztásokig időközi bizottságokat nevez-nék ki. Városokban az időközi bizottság-nak 9, a falvakban pedig 3 tagja lesz.

A Szovjetunióból 2500 romániai fogoly visszaérkezett Konstanca kikötőjébe

BUKAREST, szeptember 29. A Transsilvania motoroshajó fedélzetén tegnap 2500 romániai hadifogoly érkezett visza-sza a Szovjetunióból Konstanca-ba. A visszatért hadifoglyokat ünnepélyesen fogadták.

Ion Popescu, a kikötőváros polgármestere meleg szeretettel köszöntötte a visszatérteket. A hadifoglyok katonaszus hangjai mellett végigvonultak a városon az egyik étketető állomásra, ahol a kikötőváros lakosságának lelkes ünneplése közben látták őket vendégül.

A hadifoglyok elmondották, hogy újabb hajózállományok is utban vannak a Szovjetunióból, ahonnan rövidesen az összes romániai hadifoglyok visszatérnek hazájukba.

Az árkormánybiztosság döntése szerint a téli segélyt minden vállalatnak ki kell fizetnie

A pénzügyminisztérium állapítja meg utólag a téli segély utáni adót, amelyet szintén a munkaadó köteles fizetni

BUKAREST, szeptember 29. Az Orszá-gos Szakszervezeti Tanács által elhatáro-zott téli segéllyel kapcsolatosan az árkor-mánybiztosság illetékes ügyosztálya je-lentést dolgozott ki, amelyben leszzegezi, hogy a fizetések szabályozásáról szóló 1945 május 3-i törvény 10. szakasza ér-telmében a téli segély folyósítása törvé-nyes és kötelező. Ez a törvénycikk csak azt tiltja meg, hogy a megállapítottnál magasabb fizetést folyósítsanak, de nem tiltja a segély kiutalását.

A legfőbb kereskedelmi és iparvállalat már ki is fizette, vagy jelenleg fizeti munkásainak és alkalmazottainak a téli segélyt, egycs kereskedelmi és iparvállalatok azonban különböző indokollással el-odázzák a téli segély kifizetését.

A legfőbb árkormánybiztosság a mai napon hivatalos közleményt ad ki, amely-ben leszzegezi, hogy az összes kereskede-lmi és iparvállalatok kötelesek a téli se-gélyt kifizetni és az ebből eredő esetleges pénzügyi nehézségeiket az illetékes ható-ságok utólag elnárítják. A téli segélyeket az Országos Szakszervezeti Tanács részé-ről megállapított összegben és módosa-tok szerint kell kifizetni. A téli segély utáni adót szintén a munkaadó kereske-delmi vagy iparvállalat köteles fizetni. Az adó összegét a pénzügyminisztérium utólag állapítja meg.

Az Országos Szakszervezeti Tanács a kisiparosoknál és kézműiparosoknál alkal-mazzásban lévő munkavállalók részére (azokról a kisiparosokról és kézműiparo-

sokról van szó, akik legfeljebb 20 mun-kavállalóval dolgoznak) a téli segély ösz-szegét október 10-ig állapítja meg. Októ-ber 10-ig megtörténik a döntés, hogy a kis- és kézműiparosoknál dolgozók részére milyen összegű téli segélyt kell folyósi-tani.

Nagy Dezső hölgyfodrász

Tisztelt vendégeim tudomására hozom, hogy a munkakörömet áthelyeztem
Szentegyház-utca 41 alá.

Értesítjük: a L. vezékhözönégel, hogy üzemünk különféle méretben és színben cseréphálűhálút gyárt és kézen összeszerelve bocsajt a ve-zékhözönég rendelkezésére. A me-grendeléseket sziveskedjenek az alábbi címre eszközölni:

Kolozsvári Zsolnay porcellán gyáruzemé Kft.
a kolozsvári Szaktanács kezelésében
Kolozsvár, Kajantóit-ut 26.

Dr. Sandberg József
bel- és nemibeteg szakorvosa
Erzsébet-ut 4.
Rendel délután 1-4-ig és 6-9-ig

A SELECT-mozgó bemutatja

hétfői kezdettel Feuch'wanger világhírű regényét, a Jud Süss-t, melyet a lasiszta propaganda tudatosan elferdítve a gyűlölet szolgálatába állított, de Angliában elkészült annak ellenlilmje: az igazi, az ember

JUD SÜSS

Konrad Veidttal a főszerepben.

Csak néhány napig lesz látható!

A Nemzetközi Vörös Kerest a genfi rádióban ad hirt az erdélyi levették sorsáról

Az Erdélyből és Magyarországból elhurcolt levettek aggódó szüleinek nyújt tájékoztatást a Nemzetközi Vörös kereszt rádiószolgálata, amely genfi magyarselvű adásában megkezdte a Schleswig-Holstein területén összegyűjtött magyar levettek névsorának közlését. A genfi rádió a 32.10 és 48.66 hullámhosszon minden este 8 órától 10 óráig olvassa be a Németországban jelenleg még táborokban lévő levettek névsorát. A péntek esti adásban a genfi rádió a Kolozsváron, Malom-utca 17 alatt lakó Varga nevű levette életbenlétét és jó egészségi állapotát jelentette.

KÖZÉRDEKŰ RENDELETEK A MONITORUL OFICIALBAN. A hivatalos lap 204. számában megjelent 295. sz. közlemény ismerteti azoknak a gyáraknak névsorát, amelyek minden beszolgáltatott 1 kg. vörösréz hulladék vagy tárgy után 3 kg. rézgálicot és minden beszolgáltatott 1 kg. sárgaréz hulladék vagy tárgy után 2 kg. rézgálicot adnak cserébe, a gyártási költség felszámításával. A 206. számban megjelent 2482. számú közlemény az alább felsorolt mezőgazdasági hulladékok zárolását rendel el. Az őrlemből, valamint borsó és árpa hántolásból származó korpa, cukorrépaszeletek, a szeszgyártás hulladékaival és az olajpogácsák zárolás alá esnek. Nem esik zárolás alá a cukorrépatermelők szerződés által biztosított répaszelet mennyisége. A zárolt mennyiségek szétosztását hivatalos áron a gazdasági felügyelőségek, vállalatok, intézetek, vagy a hatóság által kijelölt személyek fogják végezni. A 207. számban megjelent 865. számú közlemény ismerteti az 1945 évi cukorrépa vagononkinti árát. A hivatalos árát 500.000 lejben állapították meg. Azok a cukorrépa termelők, akik a szerződésileg vállalt egész területéről beszolgáltatják az összes termést, 100.000 lejese átadási jutalomban részesülnek.

A KOLOZSVÁRI MAGYAR TANNYELVÜ ALLAMI LEANYGIMNAZIUM (Schütz János-utca 11, Sétatér) II—VIII. osztályába a beiratások október 1-én kezdődnek.

ISMÉRKEDÉSI DELUTAN. A Magyar Népi Szövetség kolozsvári V. kerületi tagozata ma, szeptember 30-án, vasárnap délután 4 órakor Túrr István-utca 36 alatti székházában női ismerkedési delutánt rendez, melyre minden a kerületben lévő nőtestvért elvárunk.

(*) **FELKÉREM BERKOVITS IMRE** dr. urat, aki az Erdély, volt Ellenzék könyvüzletben Halmos Istvánról hozott hirt, hogy pontos lakcímét közölje akár az Erdély könyvüzletben, akár velem. Telefon: 504. Halmos László.

A MAGYAR TANNYELVÜ ALLAMI FIU ES LEANY IPAROSTANONCISKOLABA a beiratás az Ipartestület Karolinatéri székházában október 6-ig minden délelőtt 8—12 óráig történik. Ugyanott iratkoznak be a magyar anyanyelvű kereskedő leánytanoncok is. Felhívjuk a munkaadókat, hogy tanoncaikat a jelzett időben a törvényes következmények terhe mellett irassák be. Igazgatóság.

(*) **A KOLOZSVÁRI VENDEGLÁTOIPARI MUNKÁSOK SZAKSZERVEZETE** felkéri Kolozsvár város lakosságát, hogy aki Péter István, Incze László, Keszer Béla pincémunkások multbell ténykedésével kapcsolatos terhelő adatot tud, szíveskedjék szakszervezetünk írodájába zárt levélben október 10-ig eljuttatni. (Klastrom-utca 1).

ISKOLAÉPÜLETEKBEN TILOS A BÁLÓK ES TÁNCFELMUTATÁSOK RENDEZÉSE. Bukaresti tudósítónk jelenti: A nemzetnevelésügyi minisztérium rendeletet adott ki, amellyel megtiltja az iskolák épületeiben és az iskolai kintakban bálok vagy táncmulatságok rendezését, valamint olyan mulatságok rendezését is, amelyekkel kapcsolatos büffét állítanak fel és ezek szeszitalokat szolgáltatnak ki.

Román-orsz-angol-francia

nyelvtanfolyam indul 1945 október 2-án kezdők és haladók számára. Az angolt Prof. Csifó Nagy László, a franciát Dr. Csébestyenné Farkas Ella, az orosz V. S. Subbota tanítja. Órabeosztás délután és este, a jelentkezések óhaja szerinti. Beiratkozás a Lepage könyvüzletben, ahol a részletes felhívások megtehetőek.

15—16.000 li er mustoi adó, különböző minőségű **szőlő eladó.** Kolozsvártól 62 km-re, országot mentén. Csak hordókra van szükség. — Érdeklődni Markoshál, Magyar-utca 1.

HIREK

VLÁGOSSÁG

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi napilapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távbeszélő 258.
Előfizetési díj egy hónapra 1000 lej. Apróhirdetések szavankint 40 lej, legkisebb hirdetés 400 lej. Álláskeresőknek szavankint 30 lej, legkisebb hirdetés 300 lej. A kiadóba érkezett és jeléges hirdetéseknek 40 lej pótdíj fizetendő. Kereset: hirdetések négyzetem-kint 100, 120 és 140 lej. Szöveg-hirdetés (hírek között) szavankint 100 lej. Nyitlér szavankint 150 lej.

Kéziratok megőrzésére vagy visszaküldésére nem vállalkozunk.

SZOLGALATOS GYÓGYSZERTARAK. Szent György (Szabadság-tér 28), Halász, (Malinovszki-tér 5), Flohr (Horea-ut 50), Diana (Jókai-utca 19).
A BUKARESTI SVED EGYHAZMISSZIO VEZETŐJE ELŐADAST TART KOLOZSVÁRON. Vasárnap, szeptember 30-án délután 4 órai kezdettel a református teológia elsőemeleti tanácstermében „A zsidókérdésről” tart előadást a bukaresti svéd egyházmiszsió vezetője.
A HALADÓ IFJUSÁG OKTÓBER 21—23. NAPJAI TARTJA MEG ORSZAGOS KONGRESSZUSAT. Bukarestből jelenti a Rador: A Haladó Ifjuság október 12—14. napjaira tervezett országos kongresszusát október 21—23. napjaira halasztották el.
A KOLOZSVÁRI ALLAMI POLGARI LEANYISKOLA II—IV. OSZTÁLYÁBA A BEIRATÁSOK OKTÓBER 1-ÉN KEZDŐDNEK.

VARHATO IDŐJARAS. Az időjárás-kutató Intézet közli: Felhős éghott, esős, nyugati szél, a hőmérséklet lassan emelkedik.
(*) **HALALOZAS.** Visky Kálmán szeptember 29-én elhunyt. Temetése október 2-án délután 4 órakor lesz a köztemető nagykapujánál.
FELHIVAS ELŐFIZETŐINKHEZ! Tisztelettel felhívjuk azon előfizetőink figyelmét, akiknek előfizetése lejárt, hogy a további előfizetési díjakat kiadóhivatalunk előfizetési osztályával sürgősen rendezzék.
(*) **ANGOLUL tanulnia nem kell,** mert megtanított felelősséggel már 1 hónap alatt is. Különleges tudományos módszer! Október 1-én tanfolyam nyílik. Jelentkezni naponta Szentegyház-utca 8, I. emelet 14.

A Nap közepében

Az ólak tetején megöszült a pára.
A Nap csókot hint a Garsa homlokára.
A kertek fedelén pókok szönek hálót.
Fecskék keringélik sirva az istállót.
A fákrol vérszinü falevelek hullnak
És a levegőben ezüst hurok nyúlnak.
Bágyadt sugar pihen törött szalma-szálon.
Ószirózsák szirmán hintázik az álm.
A Dégcűp mellett, mintha égben járna,
Feltűnik két ökor, csikorog a járma.
Mennek az ekével, egyenest a Napba.
Elvesznek a fénylő arany sugarakba.
— Édesanyám, lelkem! — mintha őket látnám
A Nap közepében: elragadó látvány;
Az ekét tartja és fényt áraszt a földre,
A Halálba hulló, elsárguló zöldre.
Vadlúd-csapat úszik, sirva fenn a kéken.
— Vigyázz, minden véges! — hirdetik setétlen.
Né, egy óriás jön: Apám!... ötet látom
A kék-égre festve a magas dombháton.
Árnyéka lenyulik mérföldre a völgybe,
Vállán vető-abrosz: magot szór a földbe...
Pereg a búzaszem sugarban az égről,
Áldja a világot a Nap közepéből.

Horváth István

A „JÓ PÁSZTOR” MISSZIO MÁSODIK TEMPLOMI ÜNNEPELYE. Az erd. ref. egyházkerület „Jó Pásztor” missziója szeptember 30-án, vasárnap délután 6 órakor tartja második templomi ünnepélyét az alsóvárosi (kéttornyú) református templomban, a testvéregyházi dalok közreműködésével. Az előadásra kerülő karénekek a következők: Gutersohn; Örvendtem, mikor mondták... Beethoven; A nagy egek; Bortnyánszki; Szentlélek, jöjj... Stebbins; Mester, a bőszi vihar dühöng... Silcher; Nézz fel a Golgotára... Grunholzer; Imé az ember!, Palmer; Feltámadt hős... Bibliát olvas és inát mond Valády György helyi lelkész, szölet énekel Gebhardt; Az est) Szakácsné Russz Anna, szaval Lázár Albert és előadást tart dr. Horváth Jenő. Belépti díj nincs, csak adományozás.
ÉRTESITES. A városi közegészségügyi hivatal felhívja a város lakosainak figyelmét, hogy a kutyázt csak felforraltatás után használják ivóvíznek.
(*) **DR. BENEDEK JÓZSEF** száj- és fog-át Déák Ferenc-utca 49 szám alatt megnyitotta. Telefon: 662.
(*) **DR. BENEDEK JÓZSEF** száj- és fog-szakorvos hazatért, rendel 10—1 és délután 4—6 között Kossuth Lajos-utca 5. (Sora).
(*) **HAMBURG MARGIT** kozmetikai szalonját újból megnyitotta Unió-utca 3, fél-cmelet.

A „JÓZSA BÉLA ATHENAEUM” munkás-színjátszó tanfolyamának résztvevőit és azokat a műkedvelőket, akik a további munkába bekapcsolódni kívánnak, felkérjük, hogy vasárnap délelőtt fél tízenegykor jöjjenek fel a Józsa Béla Athenaeumba megbeszélés végett.
(*) **DR. FENICHEL MÓR** belgyógyász főorvos rendelőjét áthelyezte Egyetem-utca 3 alá.
(*) **DR. SLAMOVIK ARNOLD** szemészeti klinika orvos, rendelését megkezdte délután 3—5 között Dózsa György-utca 12, II. emelet (Gólya áruház).
ARLEJTÉSEN ÉRTEKESITI A GAZDASÁGI KAMARA IDEI GYÜMÖLCSTERMÉSÉT. A kolozsmegyei gazdasági kamara igazgatósága lapunk útján közli az érdekeltekkal, hogy a kolozsmegyei gazdasági kamara október 3-án Mócsoson, október 4-én Sármasón, október 5-én Kolozsváron, október 8-án Borsán, október 9-én Hídalmáson a járási gazdasági feltágyelőségek hivatalos helyiségében nyilvános árverésen áruba bocsátja a gazdasági kamara és a földreform során a földművelésügyi minisztérium tulajdonába került szőlőknek idet gyümölcstermését. Az árverezők kötelesek a kiküldtási ár 5 százalékát a járási feltágyelőségnél letétbe helyezni. A legtöbbet igénynek odaltált gyümölcs ára az árverés után azonnal kifizetendő.

Fordítások beadványokhoz sz. regezesek, bizonyítványokról, fontos iratokról fényképmásolatok 48 órán belül készülnek

Európa hírlapiroda,
Egyetem-utca 4. Telef. 778.
A nagyváradi HERMES vezérképviselete.

SZINHAZ

BANCO...
Savoir Alfréd vigjátéka a Városi Román Színházban

A kolozsvári Városi Színház román együttese ezuttal a román középosztály hagyományos érdeklődéséhez mérten, modern francia szerzőt szólaltatott meg. A színészek játékáról s a zökkenésmentes rendezésről csak elismeréssel szólhatunk. A darabot általában inkább szellemes párbeszéd, semmint gazdag fordulatoság jellemzi.
Az együttes lelkének, a játék „spiritus rectorá”-nak ismét Bretán Judit bizonyult: a családott Charlotte szerepében alkalmá nyilt széles skálájú tudását, minden árnyalatot érzékeltető, lélektani megalapozásu művészetét megcsillogtatni, Bretán Endre, a züllő világfi alakítója mellő portnerre volt, bár ez a szerep aligha elégítette ki művészi és emberi igényeit. Theo Alexandru a kutyabarát vidéki uriember szerepében egy tehetséges komikus színész lehetőségeit villantotta meg; jelenléte az együttes gazdagodását jelenti. Pop Mihály eszokoládégyárosa mint szerep kevés volt e jó színész képességeihez. S ugyancsak mondhatjuk Magureanu Magda Julie-jéről is. Deleanu Nelu pincere egy jómozgásu ifjú színész képességeiből adott izelítőt. Capusan László rövid, de annál hatásosabb jelenetében ismét remekelt.
Az előadásnak szépszámu közönsége volt, bizonyítván a román társadalomnak a Városi Színház román együttese iránt való fokozódó bizalmát és érdeklődését.

KOLOZSVÁRI ROMÁN—MAGYAR SZINHAZ

Szeptember 30-án, vasárnap délután 4 órakor: Harapós férj. (Operett).
Este 7 órakor: Gróf Monte Cristo.
Hétfőn, október 1-én este 7 órakor: Nótás kapitány. A Magyar Népi Szövetség tagjai kerületi szervezetelnél félláron válthadják meg jegyeiket.
Kedden, október 2-án este 7 órakor: Vadvirág.
Szerdán, október 3-án este 7 órakor: Szökők az asszony.

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL MOZGÓ: A szesztilalom árnyékában. Hatalmas amerikai izgalmas gangsterfilm. Főszerepben: James Cagney, Priscilla Lane. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.
CORSO MOZGÓ (volt Edison): Budai cukrászda. Zenés, vidám magyar film. Főszereplők: Perczell Zita, Dóbos Anni, Gordon Zita, Somlyay Arthur, Gózon Gyula, Kabos Gyula. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap 11 órakor matiné.
ROYAL MOZGÓ (volt Corvin): Swing klászony. Főszereplők: Richard Pottier, Elvira Popescu, Charles Murat és Rayand Legrand zenekara. Műsoron kívül a legújabb híradó. Ma, vasárnap megnyitó előadás délelőtt 11 órakor. A délutáni előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.
MUNKÁS-MOZGÓ műsora: A vérző aszkak. Társadalmi dráma. Főszerepben: Regina Linannheimo és Tauno Palo. Műsor előtt kiegészítő film. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.
SELECT MOZGÓ: Nem vagyunk egyedül. Paul Muni legnagyobb alakítása. Főszereplők: Jane Bryan, Flora Robson. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.
URANIA MOZGÓ: Zsáktanca. Főszereplők: Sylvia Sydnel, Humphrey Bogart, Joel Mc. Crea.

Elveszett egy barna aktatáska
a Schulgyár irataival. Kérem a becsületes megtalálót 100.000 lej ellenében Akácfa-utca 27. sz. alá a Schulgyárban leadni.

ZAHAROVITS BÉLA
központi fűtés és vízvezeték szerelő műhelyét átköltöztette a Munkácsy-utca 19 alá.

Ho züjünk a télre!

A burgonya és a téli káposzta eltartása

KOLOZSVAR, szeptember 28. A télre elteendő burgonyát rendszerint akkor szokás szedni, amikor a levélzet fokozatos sárgulás után leszárad és amikor a gumók elérve teljes fejlettségüket, az elszáradt szárról könnyen leválnak. Ettől a szokástól eltérőleg sok kísérlet és tapasztalat bizonyítja, hogy a burgonyát feltétlenül ajánlatos még a teljes beérés előtt szedni. Ha a burgonyát teljes érés előtt szedjük le, amikor a szár még zöldes, egészséges vetőanyaghoz és takarmányozási burgonyához juthatunk.

A szedésnél főleg arra kell ügyelni, hogy minél kevesebb gumó sérüljön meg. A burgonyaszedésnek száraz időben kell történnie. A nedves burgonya semmiképpen sem alkalmas tárolásra, szállításra. A nedves földből felszedett vagy később megázott burgonyát szállítás, raktározás előtt árnyékos, hűvös helyen, vékony rétegben kell megszártítani.

A burgonyaszedéskor a rothadt gumókat az egészségesektől külön választjuk, hogy így kerüljenek raktározásra, prizmázásra, szállításra. Egyébként is fontos már a szedés alkalmával az étkezési, vető és apró, takarmányozásra alkalmas gumókat osztályozni. A sérült, rágott, száraz-rothadásos gumókat tegyük az aprók közé s megfőzve melegebb étessük fel.

Ősszel a burgonya rostálásával óvatosak legyünk. Rostálás csak akkor végezhető, ha a burgonya kellően kiszellőzött, kihült, hosszabb ideig volt prizmázva vagy egyéb módon tárolva.

A földön átmenetileg otmaradóg burgonyakapocokt szárral sohasé takarjuk be, mert a rajtuk lévő gombaspórák és egyéb fertőző szervezetek így módon a gumóra kerülnek. Erre a célra tehát tiszta szalmát használjunk.

A burgonyát télire

pincebén vagy prizmában

szokás eltarítani. Pincében csak rendszerint kisebb mennyiségű burgonyát tárolhatunk el. A pince fala általában vízszintes. Ezért nagyon helyes, ha a falak mellé és a pince aljára lécekből rácsot készítenek, hogy a burgonya a falhoz ne érhesse. Ezzel a burgonya szellőzése is megoldódik.

Szabadban a burgonyát prizmában tároljuk. Itt is a fő feladat, hogy ősszel a burgonya kellően kiszellőzzön, lehűljön, télen pedig a fagytól legyen védett. A prizmák aljának szélessége 100-120 cm. legyen. A kissé éretlenül felszedett vetőgumó prizmájára 100 cm-nél sohasé legyen több. A prizmák magassága is kb. annyi, mint a szélessége. A prizma alját földbe süllyeszteni nem ajánlatos, ellenben jó szolgálatot tesz a prizma alján elhelyezett szellőztető rács. Az így összerakott burgonyát kb. 50 cm. vastag szalmával takarjuk be. Földdel betakarni egyelőre nem szükséges. Amennyiben éjjel kisebb eső is kapna, attól nem kell megijedni, mert a szél ugyanis felszártítja minden káros következmény nélkül.

Amikor a levegő 0 fok körüli hőmérsékletre lehül, kezdjük meg tulajdonképpen burgonyánk téli takarását. Mielőtt a földet megkezdennék, megegyszer megvizsgáljuk, hogy az teljesen egészséges-e és hogy a prizmán lévő szalma teljesen száraz-e.

A földtakaró vastagságát pontos számmal megadni nehéz. Hidegebb vidéken vastagabban, melegebb vidéken vékonyabban takarjuk. A szellőztető végén a fagyok beállításával szalmával, földdel jól takarjuk be. Hőtakaró alatt jobban tartják a prizmák a meleget, mint hónélküli fagyos időben.

A téli káposztát leggyakrabban egészben vagy gyalulva és beszóva szokták eltetni. A besózás azonban ma már ritkán számtalásba jövő eltartási mód, s csak nagyon nedves ős esetén alkalmazzuk.

Az egészben vagy édesen történő eltartás sikere

Az időjárástól, a fajtától, leginkább azonban a helyes eltevéstől függ. Nedves, esős ősön az egészben való eltartás gondosabban kell hogy történjen, mert a vízben amúgy is gazdag káposzta könnyen elrothad. Szárazabb ős esetében, amilyen az idei is, az édes eltartás rendszerint jól sikerül. Erre a célra a középnyomású, egészséges és a legkevesebb fejeket tanácsos kiválasztani. Egy másik szempont az eltevésnél az, hogy a káposzta jobban bírja a hideget, mint a melegeget, éppen csak megfagyhat nem szabad.

Az eltartásra szánt káposztát nem szabad levágni: tövestől kell kiveszteni, mert csak gyökeresen tartható el. A külső, rothadt leveleket el kell távolítani s a fejeket egy pár napig szellős, de nem napos helyen szárazítani. A megszikkasztott káposztát köztudottan tehetjük el: pincében vagy veremben. A pince csak akkor alkalmas, ha hűvös, száraz és nem több 8-10 C foknál.

A közösségi szellem ujjáteremtő a magyar tanonciskolát

KOLOZSVAR, szeptember 29. Varga-betűs kis utca sarkán fekszik a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara nyugdíjalapjának tulajdonát képező tekintélyes épület. E falak között kapták az oktatást az iparostanoncok. A háború rettenetes szelét az épületet is magával sodorta s a bomlatamadások annyira megviselték, hogy teljesen használhatatlanná vált. Iparostársadalmunk közösségi szelleme és nemkevésbé áldozatkésztsége, valamint a MNSZ erkölcsi támogatása azonban visszavolta hivatásának.

Csákányovszky Károlytól, a kisipari szervezet fűradhatatlan elnökeitől, aki a helyreállítási munkákat éppen számba vette az alábbiakat tudtuk meg:

— A kisipari szervezet elhatározta, hogy minden anyagi áldozatot meghoz az iparos tanonciskola épületének megújítására. Elkészültünk az az volt, hogy ezt az épületet, melyet most a város hérel, rend-behozunk, ha az iparkamara kötelezi magát, hogy 10 évi időtartamra a magyar iparos tanonciskola rendelkezésére bocsátja. A szerződést azonban nem tudtuk megkötöni, mert pillanatnyilag az a helyzet, hogy a Mécok után lévő román tanonciskola épület nélkül van s ha nem találnak maguknak megfelelő helyiséget, úgy mi az emeleti részt rendelkezésükre bocsátjuk s így legalább a román-magyar iparos ifjuság közelébe is kerül-

géljük. Amennyiben azonban a román tanonciskola máshol talál helyiséget, ebben az esetben megmaradunk eredeti elhatározásunk mellett.

— Kolozsvár magyar iparostársadalma átérte annak a ténynek fontosságát, hogy iparos ifjaink nem maradhatnak iskola nélkül és a legmesszebbmenő anyagi és erkölcsi áldozatot hozta meg a kérdéses épület helyreállítására érdekében. A javítások mintegy 26-30 millió lejt emésztettek fel. A pénz és anyag is együtt van már s a munkálatok a befejezéshez közelednek. Nem érdekelten megemlíteni, hogy csak az újjászervezési költségek másfélmillió lejt tesznek ki.

Ahogy végignézzük a termeket, örömmel látjuk a lázas munkát. Egyik teremben a asztalok javították a butorzatot, a másikon hatalmas csempekályka épül. A falakra már becsinálták a villanyhuzalt burkoló csöveket. A nemrég még súlyosan megviselt falak szilárdan állanak és hirdetik a közösségi munka diadalmát.

A mintegy 900 főnyi magyar iparostanonc, akik az iparostület kebelében működő tízféle szakmai szervezet kötelékében dolgoznak, minden bizalommal öntudatos demokratikus magatartással és becsületos munkával hozzájárulnak az az áldozat, amit értük munkaadóink hoztak. m. l.

Több száz vasuti kocsi csehszlovákia cukor behozatalával biztosítják Románia idei cukorszükségletét

BUKAREST, szeptember 29. A kormány illetékes tényezői szorgalmas tevékenységgel igyekeznek a belföldi cukoréllátás kérdését kielégítő módon megoldani. Az 1944-45. termelési évben Románia cukortermeleése mindössze 259,4 vasuti kocsi volt, holott az ország évi összfelhasználása — rendszer körülmények között — közel 10.000 vasuti kocsi.

A felfű évben Romániában 37.100 hektáron termeltek cukorrépat, amelyből 7000 vasuti kocsi cukor volna előállítható, olyan mennyiség tehát, amely megfelelő beosztás és takarékoság mellett egy évi szükségletet biztosíthatna. Szak-körökben az a vélemény, hogy ez a mennyiség ebben az évben sem lesz előállítható, mert az egyes cukorgyárak nehézségekkel küzdenek. Részben gépi felszerelésekben mutatkozik hiányuk, részben készletekben, fűtőanyagban, valamint szárró- és tisztítóberendezésekben.

E körülményekre való tekintettel a

kormány illetékes tényezői azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a gyümölcsiszehez felhasználandó cukor mennyiségét leszállítják.

Az adott helyzetben a romániai cukor-éllátás biztosítására nagy reményeket fűznek a Csehszlovákia és Románia között jelenleg folyamatban lévő gazdasági tárgyalások eredményéhez, illetve a Csehszlovákiából importálandó cukorhoz.

A csehszlovák gazdasági bizottság tegnap már meg is érkezett Bukarestbe. Augenthaler gazdasági tanácsos vezetésével husz gazdasági szakértő és számos csehszlovákiai kereskedő és nagyiparos tárgyal a fővárosban a román-csehszlovák árucseraforgalom mielőbbi megvalósításáról. A két ország között létrejött kereskedelmi egyezmény keretében elsősorban nagyobb mennyiségű, több száz vasuti kocsi cukornak Csehszlovákiából Romániába való behozatalát biztosítják meg.

ROYAL (volt Corvin) MOZGÓ

ma, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel diszlokádás keretében megnyitja kapuit a

SWING KISASSZONY

című pazar kiállítású francia filmmel. — Szereplők:

Richard Pottier **Elvira Popescu**
Charles Murat **Rayand Legrand**

és saját zenekara.

Zene!

Tánc!

Szerelem!

Műsoron kívül a legújabb híradó.

Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órákor.

Az Unitárius Nőszövetség

szeptember 30-án délután 3 órai kezdettel a gimnázium tornatermében

játékony célnyelvi iskolamegyenyleti műsor

tánccal és zenével

rendez, melyre mindenki szeretettel meghívott a Rendezőség.

Mindennemű szállítási ügyben forduljon bizalommal az

„EXPRESS”

szállítási vállalatához.

Iroda: Horea-ut 34.
Telep: Szent István-ut 33-35.
Telefon: 474.

A rakást először mintegy 10 cm. vastagon szalmával befedjük, majd erre — a fagyok erősödésével — fokozatosan mintegy 30 cm. földréteget rakunk. Nagy hideg esetén a föld rétege még egy réteg szalmát tehetünk, amelyet azonban az idő enyhülésével leszedünk.

A káposztavermet télen csak fagymentes időben szabad megbontani.

A rakást először mintegy 10 cm. vastagon szalmával befedjük, majd erre — a fagyok erősödésével — fokozatosan mintegy 30 cm. földréteget rakunk. Nagy hideg esetén a föld rétege még egy réteg szalmát tehetünk, amelyet azonban az idő enyhülésével leszedünk.

A káposztavermet télen csak fagymentes időben szabad megbontani.

APRÓHÍRDETESEK

Adás-vétel

- SÖTETKEK női kabát eladó. Farkas-utca 8, kapu alatt, délután 1-4-ig. Gr PERZSASZÖNYVEGEKET veszek. Ugyanott eladok két darab ebédli gyári perzsaszőnyeget és egy National blokkoló regiszter kasszát. Rottenberg, Timár-utca 10. 12372
- BELYEGGYUJTEMENYEKET, tömeghélyeget dollárparitáson bárkinél előnyösebben vásárolok. Herczegné, Dávid Ferenc-utca 12. 12447
- DINAMO 85-120 Volt, 90-130 Amper, 7.65 kilowatt, egyenáramu, eladó. Érdeklődni lehet Tordán, Str. Ratiu 52, emelet. 12489
- VESZEK és eladok óltönyöket, őrsi és téllikabátokat. Széchenyi-tér 31. Vele. 12549
- ANGORAFONAL eladó Szondy-utca 26, a délutáni órákban. 12626
- CINKOGRAFIAI raszter 30-as és 48-as 24x30 cm. nagyságú, eladó. Kálvária-utca 20. 12578
- ZONGORÁORAT adok jutányosan, házhoz is megyek. Deák Ferenc-utca 44, emelet. 12581
- HALÓK, kombinált szekrény, komódok, Singer női varrógépek, szekrények, fotelek, asztalok, székek, vitrin, konyhakredenc, sezlonok, egyszerűbb butorok stb. kaphatók Kanyarjánfal, Kossuth Lajos-utca 14. 12616
- GYAPJUFONÓGÉP, 60 orsó, eladó. Tuzson L. Kolozsvár, Ugral-utca 7. 12606
- ELADÓ új plüss sezlontakaró, len absztr. könyvházzal, mosdó. Attila-ut 7. 12603
- ELADÓ összecsukható vasgép, szekrény, gyermekjáróka, mosdóállvány, birgelcsizma, lábzsák. Kőlessey-utca 2, 12-5 óra között. 12598
- ANGORAGYAPJU és angoranyul eladó. Érdeklődni Horea-ut 35. Maxa. 12691
- ÖCSKA ruhákat, téllikabátokat és mindentféle ócska dolgokat veszek és eladok. Házhoz megyek. Grünfeld, Szabadság-tér 19. 12688
- ELADÓ oltós egy keményfa háló matrácával. Megtekinthető Rákóczi-ut 6. 12658
- ELADÓ egy jókarban lévő kombinált gyermekkoscs. Kalandos-utca 9. 12639
- ELADÓ tiszta új férfi téllikabát valódi Oetter szűl sálgallérral és egy valódi női Motus szkinkszobha Manea szülemesternél, Mátyás király-utca 2. 12652
- ELADÓ három darabból álló szőnyeg-berendezés. Érdeklődni 4-6 óra között a házfelügyelőnél, Deák Ferenc-utca 12, bejárat a Minorita-utcából. 12627
- VESZEK modern vagy antik finom kiviteltű ebédliberendezést. Jósika-utca 9. 12611
- ELADÓ írógép, csillárok, gázrepszó, régi butorok és patefonlemezek. Király-utca 34. 12695
- ELADÓ jókarban lévő női téllikabát és női kerékpár. Érdeklődni Magyar bolt 12. fülke. 12700
- FARA dolgozott matrácok, festett kétajtós szekrény és kétszemélyes heverő eladók. Budai Nagy Antal-utca 7, II. 6. 12701
- ELADÓ villany varrógép. Mécok-utja 5B. 12702
- KÖRKÖTŐGÉPEK, csillgék, varrógépek, szemfelszedőgépek és tők eladók. Welsz gépkereskedelmi üzletében, Horea-ut 56. 12643
- KERESUNK megvételre egy 30-40 tonnás excenderprést motorral, szájjal. Továbbá egy 200-300 mm. csucstávolságú, esetleg Norton-szekrényes esztergápadot és egy gyorsforgópet teljes felszereléssel. Esetleg egy komplett kisebb üzemet átvennénk. Cím: Kolozsvár, Széchenyi-tér 9, Welsz. 12687
- FŐZŐKEMENCE leeres eladó. Szabadság-tér 11. 12701
- ELADÓ egy fehér, mély gyermekkoscs. Budai Nagy Antal-utca 49, I. em. 4. 12683
- ELADÓ egy diszkrét. Megtekinthető Bathány-utca 36 alatt. 12781
- ELADÓ egy szép kiviteltű díófurniros teleháló. Zsolt vezér-utca 18. 12759
- ELADÓ egy üveges könyvszekrény, egy nagy kdhuzos ebédliasztal, fotelek, pléh ülő-kád, székek stb. Mikó-utca 26. 12763
- ELADOK 50 literes borsók és egy 75 literes hordó. Türr István-utca 4. 12757
- ELADÓ 3-1 lámpás rádió és egy fényképezőgép. Jókai-utca 26. 12755
- MODERN díófurniros kombinált szoba jókarban sürgősen eladó. Egyenként is. Gölyu Áruház, Dózsa György-utca 12, földemelet 3. Délelőtt 10-4-ig. 12753
- PERZSASZÖNYVEG 3x4 m. jó állapotban olcsón eladó. Ugyanott egy írógép eladó. „Rapid” kereskedelmi iroda, Hunyadi-tér 17, II. emelet. Telefon 772. 12752
- MODERN díófurniros kombinált szekrény olcsón eladó. Ugyanott egy 43-44-es egész cipő eladó. Deák Ferenc-utca 38, hátul az udvarban. Nemesné. 12748
- RADIÓKESZÜLEKEK szakszertű javítását, hiányzó alkatrészek és lámpák pótlását vállalja „Electra” Kossuth Lajos-utca 8. 12711
- PARATLAN lábbelit és más használt tárgyat, ruhamest, cipőt, kerékpárt, gumit veszek. Harasztud, Hosszu-utca 50. 12711

CFR (Rapid) - Victoria 4:1 (3:1)

A kolozsvári csapat balszerecsével játszott

KOLOZSVAR, szeptember 29. A bukaresti CFR (Rapid) együttese tegnap 1200 főnyi néző előtt játszotta le első mérkőzését a Victoria ellen.

győztek. Góllövő: PÁMI (5). A mai Vasas-CFR (Rapid) találkozót nagy érdeklődés előzi meg.

ria „öreg fiúk“ „rangadó“-ra kerül sor fenti időpontban. Másorváltás történt a kosárlabdamerkőzésnél is.

FOGORVOSI szék, olajpumpás, jökarban, kerestetik. Cim Damjanich-utca 31. 12745

ELADÓ gerendák, ajtók, ablakok, egy 500 literes hordó. Cim Horea-ut 6, III. em. Réser. 12732

REKAMIEK, sezlonok, díofurniós asztalok és székek, modern konyhaberendezések, koncertzongora, kőrísfa teleháló, régi ebéd-

EGY középkori nő keres mindenek helyett egyedülálló emberrel vagy kisebb családdal. Cim a kiadóban. 12764

ELADÓ egy szoba, konyha és gyümölcsöskert 600 m² területen. Brétfü 40. 12243

ELADÓ ház, szoba konyha Kemény Zsigmond-utca 109 alatt. Értekezni Józsa Béla-utca 7. 126771

INGATLANOKBAN válogathat! Czako Zsigmond-utca elején új ház, 2 szoba konyha, előszoba, élelmiszermekkamra, veranda + 2 szoba konyha, nagy gyümölcsös, lakás azonnal átvehető, alkalmi vétel 9,500.000 lejért.

ELADÓ 2x2 szoba konyha, fürdőszoba, kertés villa Rákóczi-ut elején 30,000.000 lejért. Belvárosban 2x2 szoba konyha 25,000.000 lejért.

ELADÓ 2x2 szoba konyha, fürdőszoba, kertés villa Rákóczi-ut elején 30,000.000 lejért. Belvárosban 2x2 szoba konyha 25,000.000 lejért.

OLCSÓN szállítunk vasuttól, vidékről, háztól-házig. „Dácia“, Széchenyi-tér 20. 17452

ELADÓ 2x2 szoba konyha, fürdőszoba, kertés villa Rákóczi-ut elején 30,000.000 lejért. Belvárosban 2x2 szoba konyha 25,000.000 lejért.

ELADÓ 2x2 szoba konyha, fürdőszoba, kertés villa Rákóczi-ut elején 30,000.000 lejért. Belvárosban 2x2 szoba konyha 25,000.000 lejért.

Alkalmazást kaphat

KISEBB birtokba gazdasági ispán keresetlik. Ajánlatok a kiadóba „Ispán“ jellegű alatt adandók be. 12458

HAZMESTERPA keresetlik háromlakásos modern házhoz, feltétlenül becsületes, tisztaságszerető, nagymosást és takarítást is vállaló cimeket „Becsületes“ jellegűre a kiadónál közzéjük. 12583

DUS érde aranybánya kitermeléséhez 2-3 millió tőkével rendelkező társat keresek. Cim a kiadóban. 12715

Alkalmazást keres

VARRÓNÓ kabátot, kosztümöt, ruhát a legkényesebb izlésnek megfelelően jutányosan vállal. Fürdő-utca 16, I. em. ajtó balra. 12546

EGY fiatal házaspár a kereskedői szakmában állást keres. Cim a kiadóban. 12639

VÖRÖSKERESZTES ápolónő állást keres. Holdvilág-utca 40. 12736

EGY fiatal leány elmenne bármilyen üzletbe kiszolgáló leánynak. Cim a kiadóban. 12751

Ingatlan-lakás

ELADÓ egy szoba, konyha és gyümölcsöskert 600 m² területen. Brétfü 40. 12243

ELADÓ szoba konyhas telek kis kerttel. Brétfü 34 alatt. 12562

ELADÓ ház, szoba konyha Kemény Zsigmond-utca 109 alatt. Értekezni Józsa Béla-utca 7. 126771

ELADÓ ház, szoba konyha Kemény Zsigmond-utca 109 alatt. Értekezni Józsa Béla-utca 7. 126771

ELADÓ ház, szoba konyha Kemény Zsigmond-utca 109 alatt. Értekezni Józsa Béla-utca 7. 126771

ELADÓ ház, szoba konyha Kemény Zsigmond-utca 109 alatt. Értekezni Józsa Béla-utca 7. 126771

ELADÓ ház, szoba konyha Kemény Zsigmond-utca 109 alatt. Értekezni Józsa Béla-utca 7. 126771

ELADÓ ház, szoba konyha Kemény Zsigmond-utca 109 alatt. Értekezni Józsa Béla-utca 7. 126771

Ingatlan-lakás

ELADÓ egy szoba, konyha és gyümölcsöskert 600 m² területen. Brétfü 40. 12243

ELADÓ szoba konyhas telek kis kerttel. Brétfü 34 alatt. 12562

ELADÓ ház, szoba konyha Kemény Zsigmond-utca 109 alatt. Értekezni Józsa Béla-utca 7. 126771

ELADÓ ház, szoba konyha Kemény Zsigmond-utca 109 alatt. Értekezni Józsa Béla-utca 7. 126771

ELADÓ ház, szoba konyha Kemény Zsigmond-utca 109 alatt. Értekezni Józsa Béla-utca 7. 126771

ELADÓ ház, szoba konyha Kemény Zsigmond-utca 109 alatt. Értekezni Józsa Béla-utca 7. 126771

ELADÓ ház, szoba konyha Kemény Zsigmond-utca 109 alatt. Értekezni Józsa Béla-utca 7. 126771

ELADÓ ház, szoba konyha Kemény Zsigmond-utca 109 alatt. Értekezni Józsa Béla-utca 7. 126771

Az URANIA MOZGO áldozatot hozott és visszahozta a ZSÁK UTCÁT A mai Amerika társadalmi keresztmetszete. — Főszerepben: Sylvia Sidney, Humphrey Bogart, Joel Mc. Creá Csak három napig az URANIA MOZGOBAN